

VESZPRÉMI HÍRLAP

POLITIKAI HÉTILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanítóknak egy évre 12 kor.) Egyes száma ára 32 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felölős szerkesztő:

Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

A jövődök sok kérdése közül.

Oroszországból ismét a béke szellője fujdogál. Ma még a napi kenyérkérdés gondjaival vagyunk elfoglalva, de minél közelebb jövünk a béke valószínűségéhez, annál inkább foglalkoztatnak bennünket a jövődök kérdései. Ezek nagyrésze gazdasági és társadalmi természetű ugyan, de közülük nem egy olyan, mely erősen érinti szellemi életünket s a nemzet erkölcsi életét.

A háboru előtt sokszor hallottuk, hogy a mi népünk nem elég életrevaló. Addig durosították fölünkbe, míg végre magunk is elhittük. A háboru kijózanító hatásának kellett eljőnie, hogy e tekintetben is kinyissa szemünket. A háborus négy esztendő küzdélme azt mutatta, hogy van a magyar fajban sok életérő, tettvágy, szunnyadó tehetség, csak ember legyen, aki életre keltsse. Sok a panasza, hogy nemzeti életünkre nem, vagy csak igen kis mértékben tudtuk rányomni faji jellegünk vonásait. Különösen a szellemi életben mutatkoznak ennek jelei.

Mi megértjük a panaszokat s mindeme megállapítások igazát sem tagadjuk. Sőt okát is látjuk, amire most néhány szóval rá is mutatunk. Egy nép szellemi élete tanult embereinek, a költők, írók, tudósok, vezető állásban levő férfiak gondolatainak, vágyainak, meggyőződésének egyetemessége. A magyar lelket, gondolkozásmódot, érzésvilágot a magyar nép törzse hordozza, az a társadalmi osztály, amely a magyar földhöz tapad, melynek lelkiállását a föld aranyozza meg.

Csoda-e, ha szellemi életünk idegenszerű, mikor az eleven vérkeringés a föld fia és a szel-

lemi élet irányítói között megszakadt, mikor a vezető, értelmes társadalmi osztály nem frissül fel állandóan a társadalmilag alsóbb, de szervezetiesleg erősebb, idegrendszerében edzettebb fajmagyar elemekből? A statisztika minden okoskodásnál többet mond.

A kisemberek, Magyarországon a háboru előtt egy évvel mindössze kilencezer gyermeket tanítottak a középiskolákban, pedig az átlag szegény emberek száma 11 millió. Tízenny millió magyar kilencezer diákot tanított, mi esik ebből egyezzerre? Ugyanakkor ezer magyarországi zsidóra átlagban 18 diákot mutat a statisztika.

Erosen hangoztatják, hogy a háboru után erőteljesebb nemzeti életet kell élnünk. A nemzeti élet teljességéhez azonban hozzátartozik az is, hogy legyen igaz-vevő gondolkodásban, érzésben magyar intelligenciája. Azért nekünk a nemzet törzsében kell keresni a megújulást. Innen származnak azok az erőteljes egyének, istenadta tehetségek, akik, ha otthon ekeszarva mellett maradnak, elkallódnak, míg ha az iskolákon keresztül törik magukat, a nemzet gazdasági és szellemi életében jelentős tényezőkké válnak.

A háboru követő évek első teendői közé fel kell tehát vennünk a szegényebb néposztályok gyermekeinek nevelését és iskolázását is. Külföldön már megérették a kérdés fontosságát. — Ausztriában Canisius-Werk címen egyesület alakult, mely azt a célt tűzte ki maga elé, hogy szegényebb sorsu gyermekek neveléséről és felsőbb iskolákban történő kiképzéséről gondoskodik. Ha odaát ilyesmit szükségesnek tartanak, mennyivel inkább forog fenn szükségessége nálunk. A mai nehéz megélhetési viszonyok között kevés szülő képes taníttatni gyermekét. Így a szegényebb

néposztályok, de különösen a vidéki lakosok gyermekei le fog szorulni.

A felvetett kérdés tehát fontosabb ma, mint valaha. Annál is inkább, mert nálunk kevesebb a város s ennek megfelelőleg a középiskolák száma is, mint a külföldön, a vidék így annál inkább rászorul a városokra.

A bajon szerintünk a legsürgősebben úgy lehetne segíteni, ha minden középiskola mellett állítanának fel *táptintézeteket*. Minden középiskolával bíró városban kellene ilyen intézmény, de különösen azokban a városokban, melyekben nagyobb részben a vidékről rekrutálódik a tanuló ifjúság jelentékeny száma. Ilyen körülbelül a mi városunk is. Szép mozgalom indult meg ebben az irányban a háboru megelőzőleg, mikor a székesegyházi káptalan a Davidikummal kapcsolatosan diákasztalt szervezett.

Kár, hogy a háboru ennek az intézménynek további fenntartását lehetetlenné tette. Részben a küsszeminárium is ezt a kérdést akarja megoldani, melynek ügyét a püspök, a székesegyházi káptalan s az egész egyházmegye papsága oly lelkesedéssel karolta fel. A székesegyházi káptalan kezelésében levő Kemenes-alap is sokat mozdíthat elő ilyen irányban.

Ha majd a szegény emberek gyermekeinek ezrei előtt a magyar társadalom jóvoltából megnyílnak közép- és felső iskoláink kapui, ha ezeken keresztül a nép széles rétege fiaiban bevonul a nemzet magasabbrendű életébe, akkor bizó reménységgel nézhetünk hazánk jövője elé, akkor a következők új ezerév kecsegtető kilátásokkal biztat.

Mese az uborkasavanyításról.

Írta: Früchtli Marinka.

Vámos doktor elégedett arccal nyitott a lakásába, ahol mint a fergeteg úgy siklott a nyakába egy sárga selyem gombolyag, melyből ezüstcsengésű kacagással az asszonykája rósás arca, ragyogó szeme, egész pajzán lénye bujt elő.

— Hát illik ez? zörtőlődött a doktor — így megrohanni az embert?

— Hát illik ez? — duruzsolt a menyecske hasonló hangnemben — három hosszú órára magára hagyni egy alig háromnapos asszonyt?

— Nem illik, de muszáj galambom — adta be a derekát a doktor és egy hosszú csókkal elejét vette a további szócsatának. Azt persze mondani sem kell, hogy ennek az argumentumnak azután behódolt a menyecske.

A szobaleány zavarta meg az enyelgést, aki jött jelenteni, hogy kész a vacsora, mely után egy rövid félórára kiültek az erkélyre.

Az újdonsült férj szivarjának füstjébe mélyedve törté a fejét, hogyan adja tudtára, hogy nem csupa méz az élet. Egy hosszú orációt akart kivágni, amiből azonban semmi sem lett.

Az asszonyka nagyot ásított. A doktor hozzáfordult:

— Cica álmos, várja a vánkös...

— No bizony, ilyen murmutér mellett nem is csoda...

— Ne haragudj asszony — emelte fel a duzzogó édes arcoskáját Aeskuláp ivadéka — egy igen érdekes kórosat gondolkodtam.

— Min? — csudálkozott el a nőcske.

— Egy sajátságos betegemen.

— Máris? — konyult le újból a menyecske szöke fejecskéje.

A doktor elérte a szemrehányást. Nem, ő nem hibás. Egy hosszú élet áll még előttük, amit kitölthetnek szerelemmel, hát takarékoskodni kell a csókkal is. Bizony filiszter-gondolkodás ez, de egy doktor, az az egész emberiségé, az nem lehet asszony szoknyájához varrva... Hanem hogyan értesse meg ezt evvel a gyerekasszonnyal, evvel az enniváló, bájos tökéletlenséggel...

Várakozáson felül sikerült a dolog. Megszólt a kis nő:

— Uracsám, ha dolgoznod kell, szólj s visszavonulok... De ha egy picit szeretsz, engedd meg, hogy én is a dolgozó szobádban lehessenek... Nem zavarlak, olvasok, kézimunkázom, csak lássalak komoly munkába merülni.

— Ejnye! Te vagy az asszonyok gyöngye, kis feleség — kiáltotta a doktor és felnyalabolta az asszonyt, bevitte a dolgozószobájába, leültette a nagypapaszéke, medvebőrt tett a lába alá, betértette egy nagy szürke píddel és kezébe nyomta a betegápolás kézikönyvét.

A doktorné hagyott magával mindent tenni s mikor a doktor pár lépésnyire megállt és gyönyörködött az előtte levő bájos képben, a nőcske lecsapott könyvet, plédet, hátralökte a karosszéket és kacagva ugrott az ura nyakába.

Szepen vagyunk — gondolta Vámos — itt se lesz ám ma komoly munka...

— Mielőtt dolgozhoz látna könyvmoly uram, mutassa meg, mi van abban a szekrényben — csicsérgett a sárga selyempongyola.

— Ott? A titkok titka! A ne nyulj hozzám kincsés láda...

— De én látni akarom, — nyafogott az asszony.

— Nem neked való!

— Szezám nyilj meg! — futott a doktorné a szekrényhez, melyen történetesen rajta volt a kulcs, átfordította és diadalmasan nézett vissza az urára.

A doktor az első pillanatban korholni akarta ezt az engedetlen, rossz gyereket. De azután mást gondolt, a szekrényhez lépett... Elkezdte magyarázni a szekeret.

— Ez jód... ez a folyadék alatt tartott test az arzén, ez a fehér por szalicil, ez a nehéz szürke folyadék higany, ez itt kénvirág, amaz cinqober...

Az asszonykának a feje szédült a sok tudománytól. Valami csoda dologt képzelt a szekrényben s hogy érdeklődést szimuláljon, rámutatott egy nagy öblös üvegre, hogy az mi?

— Acetum, ecet — magyarázta a modern alkímista.

— Jél Mennnyi eceted van — csodálkozott el az asszony egy másik, hasonló üveget kezébe véve.

— No iszen! Köszönöm én ezt az ecetet, — nevetett a doktor.

— Him! Erre is az van írva, ami a másikra a-ci-dum sulfi. purum — siabizálta az asszony.

— Gyarlóság asszony a te neved. Persze az nektek mindegy acetum, vagy acidum.

— Talán mérég? — kíváncsiskodott Éva lánya.

— No no! Ne hogy eszedbe jusson megkóstolni, mert fölcspné a nyelvcsékedet — ingerkedett a ház ura s becsapta a szekrény ajtaját, bezárta s a kulcsokat az íróasztala fiókjába tette és a töle telhető legkomolyabb hangon mondta a megszeppent asszonykának:

Betegség miatt eladó Szekesfehervárott
Pálya-utca 12. szám alatti 3 éves sarokház, nagy forgalmu vendéglővel, teljes berendezéssel, közvetlen a vasut mellett, a 600 munkást foglalkoztató műhely főbejárójával szemben. Hét utcai szoba, kerthelyiség, pince villanyal világítva. Az utolsó hat hónap alatt 100 hektóliter bor, méretett ki.

Meghívó.

A Halimbai Fogyasztási Szövetkezet évi rendes közgyűlését 1918. évi március hó 3. napján délután 3 órakor tartja a szövetkezet helyiségében, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívom. Halimba, 1918. február 12-én. *alsóbarsai Csorba György* elnök.

A közgyűlés tárgyai: 1. Az évi számadás és mérleg tárgyalása. 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése. 3. Az igazgatóságba három új tag választása. 4. A felügyelő-bizottságba hat új tag választása.

A Halimbai Fogyasztási Szövetkezet Zárszámadása 1917. évi december hó 31-én.

Bevétel:

1. Mult évi pénztári maradvány	—	4653.02 K
2. Üzletvezető beadott	—	26300 — K
3. Hitelek	—	680.30 K
		31633.32 K

Kiadás:

1. Árukért	—	24926.49 K
2. Adókra	—	561.97 K
3. Házbér	—	300 — K
4. Üzletvezető fizetése	—	900 — K
5. Üzletvezető 1916. évi pótléka	—	200 — K
6. Szállítási költségek	—	611.84 K
7. Üzleti költségek	—	44 — K
8. Könyvelő fizetése	—	100 — K
9. Tűzbiztosítás	—	71.06 K
10. Osztalékra	—	70 — K
11. Pénztári maradvány	—	3847.96 K
		31633.32 K

Mérleg.

Vagyon:		
1. Készpénz	—	3847.96 K
2. Árukészlet	—	3933.08 K
3. Hitel	—	1547.54 K
4. Berendezés 20% 14.30	—	57.22 K
		9385.80 K

Teher:

1. Befizetett üzletrész	—	1641 — K
2. Kereskedőknek tartozás	—	849.93 K
3. Tartalékalap	—	4121.84 K
4. Fel nem vett osztalék	—	33 — K
5. Nyereség az 1917. évré	—	2740.03 K
		9385.80 K

Veszteség- és nyereség-számla.

Veszteség:

1. Adókra	—	561.97 K
2. Házbér	—	300 — K
3. Üzletvezető fizetése	—	900 — K
4. Üzletvezető 1916. évi pótléka	—	200 — K
5. Szállítási költségek	—	611.84 K
6. Üzleti költségek	—	44 — K
7. Tűzbiztosítás	—	71.06 K
8. Osztalékra	—	70 — K
9. Könyvelő fizetése	—	100 — K
10. Nyereség 1917. évré	—	2740.03 K
		5598.90 K

Nyereség:

1. Vegyes áruknál nyersbevételek	—	2678.10 K
2. Dohányáruknál nyersbevételek	—	134.55 K
3. Okmánybélyegeknél	—	1.15 K
4. Italoknál	—	2785.10 K
		5598.90 K

Halimba, 1918. február hó 12-én.

Csorba György, elnök. *Vajfal Gyula*, ig. tag.

Ezen számadási, mérleg, a nyereség- és veszteség-számla adatait átvizsgáltuk, azokat helyesnek találván, elfogadjuk. Halimba, 1918. évi február hó 12-én.

Kauker János f. b. tag, *Szarka Gábor* f. b. tag, *Szabó Ernő* f. b. tag, *Varga Károly* f. b. tag, *Csipszer Károly* f. b. tag, *Ravasz Igndé* f. b. tag, *Mohos István* f. b. tag.

Értesítés. Van szerencsénk a Tisztelt Közönség szives tudomására hozni, hogy **Gizella-tér 2. szám alatt**

kereskedelmi, bizományi, forgalmi és közvetítési

irodát nyitottunk. Üzleti tevékenységünk kiterjed: **Birtokok, erdők** adásvételi közvetítése. **Házak, villák és szőlők** adásvétele s bérbeadása.

Lakásbérletek közvetítése
Mindennemű mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi áruk értékesítése. **Borok vétele, eladása** és közvetítése.

Előnyös kölcsönök eszközlése. **Magas %-u kölcsönök** konvertálása s minden e szakmába vágó ügyletek gyors lebonyolítása.

Kérdésközlésekre azonnal válaszunk, sürgős ügyeket telefon útján elintézzük. Megbízásokat lelkiismeretesen és a lehető leggyorsabban elintézzük. Veszprém, 1918. február 5.

PESTI és SZEMEREY

kereskedelmi irodája.

Telefonszám: 148. Sürgőnycim: PESTI.

Használjunk hadisegély bélyeget!

Új és használt fegyvereket,

pisztolyokat ad és vesz,

javitásokat elfogad **Szemerey János** fegyverkereskedő, Veszprém

— Mindenféle üres, használt **üveget** (palackot) bármilyen mennyiségben vesz: **Szemerey fűszerkereskedő.**

Veszek

árajánlattal:

füstölt szalonnát és sonkát, törköly-pálinkát, mandulát, diót, sárgaviaszt, mézet, almát, körtét és egyéb gyümölcsöt, befőttet, lekvárt, vadat

SZEMEREY J.

VESZPRÉM. (Főtér.)

Bakos Kálmán

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz-kereskedő

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

NAGY VÁLÁSZTÉK

hazai és különleges

Borokban, Pezsgők, Likörök, Cognac, Puncs stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Délgyümölcsök, Befőttek, Gyümölcsiz

KONZERVEK

Libamáj painok, Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek Teasütemények Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal elintéztetnek!

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő **VESZPRÉMBEN** Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig — pneumatikai rendszer szerint. **ORGONÁK** átalakítását és hangolását jutányos árban számítom. Iskolák részére **HARMONIUMOKAT** jó erős kivitelben készítek. **ZONGORÁK** javítását és hangolását úgy helyben, mint vidéken a lehető legrövidebb idő alatt eszközölk.

Eladó ház.

Veszprém, a Hosszu-utca végén, az Eszterházi-utca 2. számú ház szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll — van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince, 1 nagy műhely, raktár, 2 felszer és 2 udvar. — Az utcafeleli lakás boithelyiséggé is átalakítható. — Bővebb felvilágosítás nyerhető az ugyanott lakó tulajdonosnál.